

Johann Cothmann

Programma Quo Decanus Johannes Cothman, S.S. Theologiae Doctor & Professor, suo & Facultatis Theologicae nomine ad Disputationem Solemnem Viri Reverendi Et Clarissimi Dn. M. Johannis Latermanni, Coburgo-Franci ... Ad diem 16. Iunii ... habendam ... invitat

Rostochii: Kilius, 1646

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn738057460>

Druck Freier Zugang

Vert.: J. Latemannius

J. Cöthmann 16

R. N. theol. 1646.

1647

PROGRAMMA

Quo

DECANUS
JOHANNES COTHMAN,

S.S. Theologiæ Doctor & Professor,
suo & Facultatis Theologiæ
nomine,

ad

Disputationem Solemnem

VIRI REVERENDI ET CLARISSIMI

DN. M. JOHANNIS LATER-
MANNI, Coburgo-Franci, celeberrimæ
Acad. Regiomontanæ designati Theo-
logiæ Professoris.

Ad diem 16. Junij habendam

Magnificum Dn. Rectorem, Consul-
tissimos, Excellentissimos, Experientissimos &
Clarissimos Dnns Professores, Reverendos verbi divi-
ni Ministros, Eximios artium Magistros, Nobilissimam ac Doctis-
simam studioforum Coronam, adeoq; omnes &
singulos cives Academicos, eâ quâ decet se-
dultate invitat.

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

ANNO M. DC. XLVI.

PROGRAMMA

DECANUS

JOHANNES COTTMAN

2.2 Theologie Doctor & Professor

Ino & Facultatis Theologice

nomine

ed

Publicationem Solemnem

VIRI RECTORI ET CENSURARI

DR. M. A. L. A. T. E. R.

celebrissime

Acad. Theo-

Acad. Theo- & Facultatis

Magnificum Dn. Rectorem, Consul-

tissimos, Excellentissimos, Excellentissimos &

Christianos Dn. Professores, Reverendos vobis divi

in M. A. L. A. T. E. R. Eximios etiam Magnificos et Nobilissimos ac Doctos

hanc studiorum Censuram, ad hoc omnes &

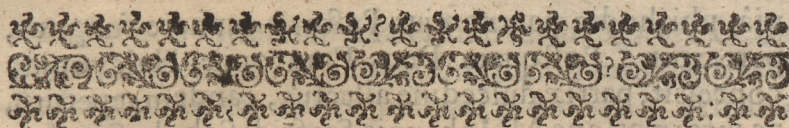
lingulas civis Academicos et quos decet se

debent invitas

ROSTOCHII

Typis Nicolai Kilian Acad. Typogr.

ANNO M DC LXXI

Ehova sicuti in omnibus suis operibus mirabilis est, ita imprimis in Ecclesiæ, non auro & argento, sed sanguine pretioso filii sui unigeniti acquisitæ, gubernatione illud demonstrat. Mirabiliter Deus Ecclesiam colligit, collectam mirabili-

ter conservat, eiq; ministros præficit. Ne hîc longè abeamus, cursum vitæ nostri Candidati *M. Johannis Latermanni*, Academiæ Regiomontanæ designati Theologiæ Professoris, paucis contemplemur. Is cum in Franconiâ, patre M. Wolfgango Latermanno, Pastore primùm Gellershusano, post Superintendente Romhildensi in Ducatu Coburgico, per triginta annos verbi divini ministro; matre Margareta Leopoldi, matronâ pietissimâ natus esset, statim ut primogenitus Deo & Ecclesiæ, Samuelis ad instar, consecratus fuit. Finem hunc laudabilem pii parentes ut obtinerent, media eò ducentia non intermisere. Proinde quamprimum per ætatem licuit, inspectioni optimorum præceptorum commissus, prima literarum rudimenta in schola triviali Heldburgensi jecit. Cumq; dulcissimi parentes injuriâ seculi hujus Martialis, bis exules, tandemq; vastatâ patriâ, planè extorres facti essent, telam studiorum in Franconiâ bene coeptam Quedlinburgi in Saxo-

niâ, ubi hodie parens ejus Pastoris munere fungitur, pertexuit. Postquam Deus Franconiaë Halcyonia, concessit, patriæ dulcedine allectus, eandem repetiit, ac informatione M. Johannis Sigfridi Scholæ Suinfurtenfis Conrectoris, ac Gymnasii ibidem Professoris per integrum triennium, & quod excurrit, ita usus fuit, ut studia illi ætati competentia ad maturitatem perduxerit. Jactis hisce feliciter fundamentis, in Academiam *Juliam* primùm missus est, & per integrum quadriennum Philosophiæ studio, Theologiæ ancillanti, incubuit; ita tamen ut scopum, quem unicè intendebat, principalem, Theologiam vid. minimè negligeret. Ut verò in Philosophiâ quos fecisset progressus & aliis constaret, testimonio publico, Magistri seu Doctoris Philosophiæ titulo, diribitore & brabeuta Clariss. & Excel viro *Henrico Julio Scheurrl*, Moraliū & Civilium Professore celeberrimo, exornatus fuit. His ita, peractis animum soli Theologiæ unicè applicuit, ac ducibus Professoribus longè celeberrimis, Dn. D. *Georgio Calixto*, & Dn. D. *Conrado Horneio*, Theologis, eandem continuavit. Ad quem finem felicius obtinendum, quotidiana multum profuit conversatio cum Clariss. Dn. D. *Conrado Horneio*, cujus convictu Candidatus noster usus fuit. Ut autem publica progressuum in Theologiâ extarent specimina, disputationem de fide, & bonis operibus conscripsit, eamq; præfide venerando suo hospite Dn. D. Horneio publicè exhibuit, quam cum Ducibus Brunsvicensibus *AUGUSTO & CHRISTIANO LUDOVICO* humiliter inscriberet, mirabilem divinam providentiam Candidatus noster expertus, grande suorum studiorum adminiculum à *CHRISTIANO LUDOVICO* obtinuit. Generosus quoq; & Nobilissimus

mus *Josias* à *Beldheim*/ Hæreditarius in *Harbfe* & *D*
straw/ suppeditatò per integrum sexennium stipendiò
studia Candidati nostri multùm promovit. Aliam
post exercitationem Theologicam proprio iterum mar-
te elaboratam, de S.S. Trinitatis mysterio, Socinianis,
pessimis & fundamentum salutis planè subvertentibus
hæreticis oppositam, istà diligentia conscripsit, ut
Theologi quarundam Academiarum, ad disputationes
illas continuandas auctores ipsi essent. Cumq; his
exercitiis multorum sibi in Ducatu Brunsvicensi & ma-
gnorum quidem virorum benevolentiam conciliasset,
ibidem Deo ita disponente, promotionem aliquam ex-
spectavit, sed aliter visum est illi, qui cuncta gubernat.
Audiens enim noster Candidatus à Serenissimo ac Po-
tentissimo Rege Poloniæ Colloquium aliquod Theolo-
gicum charitativum indictum esse, ad quod præcipui o-
mnium partium Doctores Thorunium in Borussia
confluxuri sint, mira videndi illam civitatem Cand.
nostrum incescit cupiditas, ad quam tot ac tanti o-
mnium partium conventuri sint Doctores ac Theolo-
gi. Sumptuum equidem ad tantum iter conficiendum
necessariorum obflare videbatur magnitudo. Acces-
sit insuper aliorum in auctoritate constitutorum viro-
rum, qui de Colloquio illo parum sibi promittebant,
dissuasio. His tamen omnibus superatis, singulari
quodam instinctu, ire Thorunium Candidatus noster
ferebatur. Utq; voti fureò magis compos fieret, ecce
divina bonitas Celsissimæ Principis, *ANNE SOPHIÆ*,
viduæ Brunsvicensis, quæ Schöningæ residet, cor mo-
vit, ut conatus Cand. nostri lautissimo aliquo non
solum viatico promoverentur, sed & insuper literis

commendatitiis ad Serenissimum Electorem Brandeburgicum, eundem instructum dimiserit, quibus tantum ponderis fuit, ut & iter sine propriis sumptibus conficere, & Thorunii toto illo tempore, quod colloquio erat destinatum, unà cum aliis gratis vivere potuerit. Et quamvis Thorunii non illa, quæ initio promittebantur, acta sint, Candidatus tamen noster fateatur, occasionem sibi fuisse datam, cum summis omnium partium viris, de controversis doctrinæ capitibus communicare. Absoluto præter opinionem citius colloquio, Thoruniò in patriam redire, pluresq; Germaniæ Academiæ invisere animus erat. Sed accidit præter spem, ut florentissimam Gedanensium Rempub. videndi occasio sese offerret. Cumq; eò Candidatus noster venisset, celeberrimam Academiam Regiomontanam, non procul inde distantem, desiderio videndi flagrans, eò perrexit, non alio fine, quam ut statum & conditionem illius Academiæ cognosceret. Cognito verò Academiæ istius statu florido, hic Candidato nostro arripuit, ut finito colloquio Thorunii habito charitativo, ibidem aliquantisper commorari decreverit. Discedentibus igitur Thorunio Theologis Regiomontanis eodem Regiomontum pergentes comitatus est. Ubi in ipso statim accessu, vir perquam Reverendus *Dn. D. Johannes Behmius*, Senior venerandus, Candidatum nostrum, singulari benevolentia amplexus est, ipsiq; ad Cathedram Ecclesiasticam aditum patefecit. Postquam ergò semel atq; iterum populum e Cathedra Ecclesiastica publice, non sine auditorum applausu docuit, accidit, ut Serenissimus Elector Brandenburgicus concioni, sicuti aliàs sæpius, interesset. Eo ipso autem clementia, pristi-

pristina, qua ante triennium Schöningæ Candidatum nostrum, Serenissima ejus Celsitudo profecuta fuit, (ubi similiter jubente Serenissima vidua Brunsvicensi, præsentente Serenissimo Electore, concionatus fuit) non solum renovata, sed & mirum in modum aucta. Et hoc medio supremis, Serenissimo Electore absente, Regentibus & Consiliariis simul innotuit, eorumq; animos sibi devinxit. Cæterum ut & civibus Academia innotesceret, & majori cum fructu Collegia Theologica institueret, disputationem prolixam de prædestinatione, conscripsit, eamq; præfide Reverend. pl. *Dn. D. Behmio*, Theologo, de Ecclesiâ ac totâ Borussia optimè merito, publicè bis habuit. Cui disputationi cum Illustres & Generosi aliquot Viri doctrinâ & zelo Lutheranae orthodoxiæ in totâ Borussia conspicui interfuissent, Sereniss. Elector Brandenburgicus *FRIDERICUS WILHELMUS*, Dominus & nutritius Candidati nostri clementissimus, occasionem inde Professionem Theologicam extraordinariam in Acad. ipsi demandandi sumpsit. Cum verò officium illud sine gradu aliquo in Theologia, committi ipsi non poterat, ostensis literis vocatoriis manu Serenissimi Electoris Brandenburgici subscriptis, à nobis, ut gradum sibi conferremus, petiit. Cum igitur ad examen Dn. Candidatum admitteremus, id unicè egimus, ut non solum in progressu ejusdem in Theologiam inquireremus, sed imprimis, idq; certis de causis, disputationem ejus de prædestinatione examinavimus, ut & alia, de quibus nonnulli dubitare visi sunt, ipsi proposuimus. In omnibus ita sese gessit, ut ejusdem declarationem neminem Theologorum nostratium improbatum confidamus. Postquam itaq; nobis privatim eruditionem

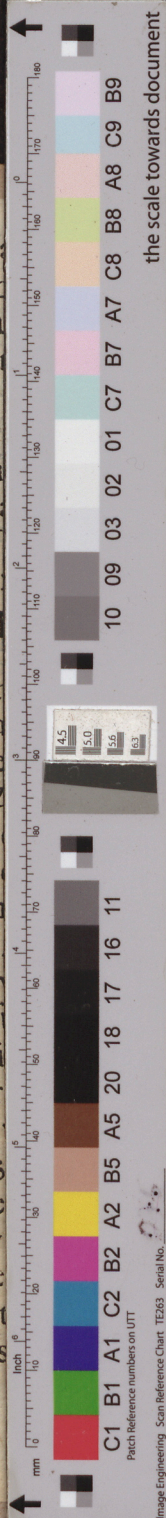
tionem suam probavit, in publicum Candidatum nostrum, ut specimen sui in Theologiâ profectus edat, producimus. Jussus verò est materiam omnium hoc præprimis seculo gravissimam, de S. Cœnâ elaborare, eamque publicè contra oppositiones aliorum defendere, ac verba testamenti Christi ab omnibus corruptelis vindicare. Ad quem actum publicum ac solemnem, Magnificum Dn. Rectorem, Excellentissimos Dn. Professores, Reverendi verbi divini ministros, Eximios artium Magistros, Nobilissimos ac Præstantissimos Dnns Studiosos, adeoque omnes & singulos Academiae cives summo rogamus opere, ut ad diem 16. Jun. honorifica sua præsentia actus hujus solemnitatem auctiorem reddere velint. Illud sicuti ab omnibus fieri amice contendimus, ita nostra studia & officia repromittimus

P. P. Rostoch. sub sigillo Facultatis Theologicae 7. Junii, Anno

1646.

pristina, qua ante triennium Schöning
 nostrum, Serenissima ejus Celsitudo pro
 similiter jubente Serenissima vidua Bru
 sente Serenissimo Electore, concional
 lum renovata, sed & mirum in modum
 medio supremis, Serenissimo Electore
 tibus & Consiliariis simul innotuit, eoru
 devinxit. Cæterum ut & civibus Ac
 sceret, & majori cum fructu Collegia T
 tueret, disputationem prolixam de p
 conscripsit, eamq; præfide Reverend.
 Theologo, de Ecclesiâ ac totâ Borussîâ
 publicè bis habuit. Cui disputationi cum
 nerosi aliquot Viri doctrinâ & zelo Lu
 doxiæ in totâ Borussîâ conspicui inte
 nifs Elector Brandenburgicus *FRIDERICH*
 Dominus & nutritus Candidati nostri
 occasionem inde Professionem Theol
 dinariam in Acad. ipsi demandandi fun
 rō officium illud sine gradu aliquo in T
 mitti ipsi non poterat, ostensis literis
 Serenissimi Electoris Brandenburgici si
 bis, ut gradum sibi conferremus, peti
 ad examen Dn. Candidatum admitter
 egimus, ut non solum in progressus ej
 logiâ inquireremus, sed imprimis, idq;
 disputationem ejus de prædestinatione
 ut & alia, de quibus nonnulli dubitare v
 posuimus. In omnibus ita sese gefsit, ut e
 tionem neminem Theologorum nostrat
 rum confidamus. Postquam itaq; nobis

the scale towards document